

И що се качие горе влезое мъ во оданта и поклониха мъ са и бациле мъ рока . . . Они мъ отворили то истото щото бе реклиprotoшингелъ . . . и исповдие ги и дойде майсторитѣ скобни отъ страната на дѣда владика . . . (А. Шоповъ, Изъ новата история на българитѣ въ Турция. Пловдивъ 1895, стр. 57—58).

Тукъ можемъ да приведемъ още единъ разказъ за възраждането на българщината въ Солунъ. Тоя разказъ придружава стария поменикъ на шиваческия еснафъ дебрани, крушевци и кичевци въ Солунъ. Поменикътъ е билъ съставенъ презъ 1817 г., сутне презъ 1841 г. имената били преписани съ гръцки букви, за леснота на гръцкитѣ попове, които не можели да четатъ българския поменикъ на живитѣ и мрътвитѣ. Ето прочее този разказъ, докаранъ до год. 1874.

Плакокнизица терзиски еснафъ Дебрани въ Солунъ . . .
Перво почнати еснафъ терзи въл(гарски): въ Солунъ предисловиѣ на тая книга именемъ: памятница или споменица на живи и на мертви на той благословений еснафъ шивѣнскій и словенскій музикъ и писменостъ пшдражатели и народолюбиви братиа и желаими о народъство и писменостъ свои, но нѣжда ради града сего именемъ Солунъ, како ненавидиле това слово и ако да имало некон свещеникъ сиръ или некон попъ да зное да пее славянски, не го оставиле: по тая прѣчина претвориле памятница се по гречески. Я той благоговѣнни рѣфетъ рекомѣй Дебренци и Крушевци и Кичевци жалеѣти на се рѣто си за словото си штесеско штъ денъ на денъ почнае да се мислатъ како да са потрѣбатъ и да си направятъ некакво средство: за словото си да не се изгубатъ, та да си направятъ или цръква или некое ѹчилище. И почнае малъ по малъ въ 1833: гъда ѿ некон си ѹченка ѹчена въ том градъ, ѿ некон си монахъ манциа сиречъ чвѣдицъ ѹчителъ по славянски. И тие благородніи терзи имале съ мали деца, рекле мъ: Оче, молим те, ѹчини нама мило како знаешъ книга нашинаска сиречъ славянска или ти на просто българска, научи ни тиа наши децица за споменъ вѣченъ твой и за словото да не угасне со се. И той любивши стар самак¹⁾ сиречъ по гръцки, именемъ: Исаиа родомъ ѿ²⁾ неса обленителъ и исполнителъ желаетъ

¹⁾ = монахъ.

²⁾ = рѣсниъ.